

Samarqand davlat universitetning Kattaqo'rg'on filiali Aniq va tabiiy fanlar fakulteti bahorgi semestr Biologiya ta'lim yo'nalishi: 3-kurs talabalariga «Biologiyani o'qitishda xalqaro baholash» fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma

No	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1.	Kirish.Pisa o'quvchilarning tabiiy fan savodxonligini baholash xalqaro dastur	PISA dasturi qachon tashkil etilgan? <i>(tayanch ibora: PISA tashkil etilgan yili)</i>	PISA tabiiy fan savodxonligi qanday ko'nikmalarni o'z ichiga oladi? <i>(tayanch ibora: tabiiy fan savodxonligi ko'nikmalari)</i>	PISA tabiiy fan savodxonligi baholashida qanday metodologik yondashuvlardan foydalaniladi?	PISA natijalari bo'yicha yuqori ko'rsatkichlarga erishgan mamlakatlarning ta'lim tizimidagi umumiy xususiyatlarni sanab bering.	PISA tabiiy fan savodxonligi baholashining afzalliklari va kamchiliklarini tahlil qiling.
2.		PISA dasturining asosiy maqsadi nima? <i>(tayanch ibora: PISA maqsadi)</i>	PISA testlari qanday yosh toifasidagi o'quvchilar uchun mo'ljallangan? <i>(tayanch ibora: PISA baholash yosh toifasi)</i>	PISA natijalari mamlakatlarning ta'lim tizimiga qanday ta'sir ko'rsatadi?	PISA tabiiy fan savodxonligi reytingida O'zbekistonning ishtiroki haqida qanday ma'lumotlar mavjud?	O'zbekiston ta'lim tizimini xalqaro PISA talablariga moslashtirish uchun qanday islohotlar amalga oshirilishi mumkin?
3.	Tabiiy fanlar bo'yicha	Tabiiy fanlar bo'yicha	Tabiiy fanlar bo'yicha	PISA baholashida tabiiy	Tabiiy fanlar bo'yicha	O'zbekiston ta'lim

	savodxonlik kompetensiyalari, ilmiy bilish turlari va kontekstlar	savodxonlik nima? (<i>tayanch ibora: tabiiy fan savodxonligi ta'rif</i>)	savodxonlik kompetensiyalari nimalardan iborat? (<i>tayanch ibora: savodxonlik kompetensiyalari</i>)	fan savodxonligining kompetensiyalari qanday o'lchanadi?	savodxonlikning real hayotdagi qo'llanilishiga misollar keltiring.	tizimida tabiiy fanlar bo'yicha savodxonlikni oshirish bo'yicha qanday strategiyalar ishlab chiqilishi mumkin?
4.		Ilmiy bilish turlari qanday bo'linadi? (<i>tayanch ibora: ilmiy bilish turlari</i>)	Ilmiy bilish kontekstlari qanday tasniflanadi? (<i>tayanch ibora: ilmiy bilish kontekstlari</i>)	Ilmiy bilish turlarining fanlararo ahamiyatini tushuntiring.	Ilmiy bilish turlari va kontekstlarining o'zaro bog'liqligini tahlil qiling.	PISA doirasida tabiiy fanlar bo'yicha savodxonlikni baholash metodikasining afzallik va kamchiliklarini muhokama qiling.
5.	Pisa tadqiqotlarining tuzilmasi va kognitiv darajalar	PISA tadqiqotlari qanday maqsadda tashkil etilgan? (<i>tayanch ibora: PISA tadqiqotlarining maqsadi</i>)	PISA baholash tizimida kognitiv darajalar qanday tasniflanadi? (<i>tayanch ibora: kognitiv darajalar tasnifi</i>)	PISA tadqiqotlari baholash tizimi qanday ishlaydi va uning natijalari qanday tahlil qilinadi?	PISA tadqiqotlari natijalari asosida mamlakatlar ta'lim tizimidagi muammolarni qanday aniqlash mumkin?	PISA tadqiqotlari tuzilmasining afzallik va kamchiliklarini tahlil qiling.
6.		PISA tadqiqotlarining tuzilmasi qanday asosiy qismlardan iborat? (<i>tayanch ibora: PISA tadqiqotlari tuzilmasi</i>)	PISA test savollari qanday turdagi bilimlarni baholaydi? (<i>tayanch ibora: PISA testlarida baholanadigan bilimlar</i>)	Kognitiv darajalar PISA baholash jarayonida qanday rol o'ynaydi?	Kognitiv darajalar ta'lim jarayonida o'quvchilarning fikrlash qobiliyatini qanday baholashga yordam beradi?	O'zbekiston ta'lim tizimi PISA baholash mezonlariga moslashish uchun qanday o'zgarishlar kiritishi kerak?
7.	Kreativ fikrlashni baholash zaruriyati	Kreativ fikrlashni baholash nima? (<i>tayanch ibora: kreativ fikrlashni baholash ta'rif</i>)	Kreativ fikrlashni baholash metodlari qanday turlarga bo'linadi? (<i>tayanch ibora: kreativ fikrlashni baholash usullari</i>)	Kreativ fikrlashni baholashda qaysi mezonlar asosiy hisoblanadi?	PISA baholash tizimida kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qanday yondashuvlar mavjud?	O'zbekiston ta'lim tizimida kreativ fikrlashni baholash bo'yicha qanday islohotlar zarur?
8.		Kreativ fikrlashni baholash nima uchun muhim? (<i>tayanch ibora: kreativ fikrlashni baholash ahamiyati</i>)	PISA dasturida kreativ fikrlash qanday o'lchanadi? (<i>tayanch ibora: PISA va kreativ fikrlash</i>)	An'anaviy baholash usullari kreativ fikrlashni aniqlashda qanday cheklovlarga ega?	Kreativ fikrlashni baholashning zamonaviy texnologiyalar yordamida amalga oshirilishi qanday afzalliklarga ega?	Kreativ fikrlashning baholash tizimini takomillashtirish uchun qanday innovatsion usullar qo'llash mumkin?
9.	Baholash sohalari aniqlash	Baholash nima va uning maqsadi qanday? (<i>tayanch ibora: baholash ta'rif va maqsadi</i>)	PISA dasturida baholash sohalari qanday aniqlanadi? (<i>tayanch ibora: PISA baholash sohalari</i>)	Turli ta'lim tizimlarida baholash sohalari qanday farq qiladi?	Ta'lim sifatini oshirish uchun baholash sohalari aniqlash qanday ahamiyatga ega?	O'zbekiston ta'lim tizimida baholash sohalari aniqlash bo'yicha qanday takliflar ilgari surilishi mumkin?

10.		Baholash sohalari qanday turlarga bo'linadi? <i>(tayanch ibora: baholash sohalari tasnifi)</i>	Baholashning asosiy komponentlari nimalardan iborat? <i>(tayanch ibora: baholash komponentlari)</i>	PISA baholash sohalari va milliy baholash tizimlari o'rtasidagi asosiy farqlar nimalardan iborat?	Baholash sohalarining aniq belgilanmasligi ta'lim tizimiga qanday salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin?	Zamonaviy texnologiyalar yordamida baholash sohalarini aniqlash qanday innovatsion yondashuvlarni talab qiladi?
11.	O'quv jarayonida kreativ fikrlashni anglash va baholash	Kreativ fikrlash anglash nima? <i>(tayanch ibora: kreativ fikrlashni anglash ta'rifi)</i>	O'quv jarayonida kreativ fikrlashni baholash qanday usullar bilan amalga oshiriladi? <i>(tayanch ibora: kreativ fikrlashni baholash usullari)</i>	O'quvchilarning kreativ fikrlash darajasini aniqlash uchun qaysi mezonlardan foydalanish mumkin?	Kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun o'quv dasturlariga qanday innovatsion yondashuvlar joriy etilishi mumkin?	O'zbekiston ta'lim tizimida kreativ fikrlashni baholash bo'yicha qanday islohotlar talab etiladi?
12.		Kreativ fikrlashni o'quv jarayonida qanday rivojlantirish mumkin? <i>(tayanch ibora: kreativ fikrlashni rivojlantirish usullari)</i>	PISA baholash tizimida kreativ fikrlash qanday o'lchanadi? <i>(tayanch ibora: PISA va kreativ fikrlash)</i>	O'quv jarayonida kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun ta'lim metodikasida qanday o'zgarishlar qilish lozim?	O'quv jarayonida kreativ fikrlashni baholashning an'anaviy va zamonaviy usullarini taqqoslang.	Kreativ fikrlashni baholashning obyektivligi va samaradorligini oshirish uchun qanday yangi texnologiyalar joriy etilishi mumkin?
13.	Kreativ fikrlashning ijtimoiy yordamchi omillari	Kreativ fikrlash nima? <i>(tayanch ibora: kreativ fikrlash ta'rifi)</i>	Kreativ fikrlashni rivojlantirishda oilaning roli qanday? <i>(tayanch ibora: oila va kreativ fikrlash)</i>	Jamiyatdagi madaniy va iqtisodiy omillar kreativ fikrlashni qanday shakllantiradi?	Ijtimoiy muhit kreativ fikrlashni rag'batlantirish yoki cheklashda qanday rol o'ynaydi?	O'zbekiston sharoitida kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun qanday ijtimoiy omillarni yaxshilash zarur?
14.		Ijtimoiy omillar kreativ fikrlashga qanday ta'sir qiladi? <i>(tayanch ibora: ijtimoiy omillarning ta'siri)</i>	Ta'lim muhitining kreativ fikrlashga ta'siri qanday namoyon bo'ladi? <i>(tayanch ibora: maktab va kreativ fikrlash)</i>	Ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy axborot vositalari kreativ fikrlashga qanday ta'sir ko'rsatadi?	O'quv jarayonida kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun qanday ijtimoiy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari mavjud?	Ijtimoiy omillarni hisobga olgan holda kreativ fikrlashni baholash metodikasini qanday takomillashtirish mumkin?
15.	PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholashni ishlab chiqishning ahamiyati	PISA tadqiqoti nima? <i>(tayanch ibora: PISA ta'rifi)</i>	PISA tadqiqotida kreativ fikrlash qanday yo'nalishlarda baholanadi? <i>(tayanch ibora: PISA va kreativ fikrlash baholash mezonlari)</i>	PISA doirasida kreativ fikrlashni baholashning afzalliklari va qiyinchiliklari qanday?	PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholash usullarini boshqa xalqaro baholash tizimlari bilan taqqoslang.	O'zbekiston ta'lim tizimida PISA tadqiqoti orqali kreativ fikrlashni baholash bo'yicha qanday takliflar berish mumkin?
16.		Kreativ fikrlashni baholash nima uchun muhim? <i>(tayanch ibora:</i>	Kreativ fikrlashni baholash tizimini ishlab chiqish qanday	PISA tadqiqotlari orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash darajasini tahlil	Kreativ fikrlashni baholash mezonlarini ishlab chiqishda qaysi	Kelajakda PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholash

		<i>kreativ fikrlashni baholash ahamiyati)</i>	bosqichlardan iborat? (<i>tayanch ibora: kreativ fikrlash baholash bosqichlari</i>)	qilish ta'lim sifatiga qanday ta'sir ko'rsatadi?	zamonaviy metodikalardan foydalanish mumkin?	tizimini yanada rivojlantirish uchun qanday innovatsion texnologiyalar joriy etilishi mumkin?
17.	PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholashni ishlab chiqishning ahamiyati	Kreativ fikrlashni baholash PISA tizimiga qachon va qanday kiritilgan? (<i>tayanch ibora: PISA va kreativ fikrlash tarixi</i>)	Kreativ fikrlashni baholashning an'anaviy va innovatsion metodlari qanday farqlanadi? (<i>tayanch ibora: baholash metodlari taqqoslanishi</i>)	PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholash modelini ishlab chiqishda duch kelinadigan muammolar qanday?	O'zbekiston ta'lim tizimida PISA tadqiqoti asosida kreativ fikrlashni baholash qanday yo'lga qo'yilishi mumkin?	PISA doirasida kreativ fikrlashni baholash natijalaridan foydalanib, davlat siyosatini takomillashtirish qanday amalga oshirilishi mumkin?
18.		PISA tadqiqotida kreativ fikrlash qaysi kompetensiyalar orqali aniqlanadi? (<i>tayanch ibora: kreativ fikrlash kompetensiyalari</i>)	PISA doirasida kreativ fikrlashni baholashni ishlab chiqish ta'lim tizimiga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatadi? (<i>tayanch ibora: ta'lim tizimiga ta'siri</i>)	PISA baholash tizimiga kreativ fikrlash mezonlarini kiritish kelajakda ta'lim dasturlariga qanday ta'sir qilishi mumkin?	PISA tadqiqoti doirasida kreativ fikrlashni baholashni ishlab chiqishda kelajakdagi ehtimoliy o'zgarishlar qanday bo'lishi mumkin?	PISA tadqiqotida kreativ fikrlashni baholash metodikasini ishlab chiqish jarayonida sun'iy intellekt va boshqa innovatsion texnologiyalar qanday qo'llanilishi mumkin?
19.	Kognitiv testda vazifalarning taqsimlanishi, javob formati va baholash uslubi	Kognitiv testlarda vazifalar qanday taqsimlanadi? (<i>tayanch ibora: test vazifalarining taqsimlanishi</i>)	Kognitiv testlarda yopiq va ochiq javob formatlarining farqi nimada? (<i>tayanch ibora: yopiq va ochiq javob formatlari taqqoslanishi</i>)	Kognitiv test vazifalarining taqsimlanishi ta'lim samaradorligiga qanday ta'sir qiladi?	O'zbekiston ta'lim tizimida kognitiv testlarni baholashda qanday muammolar mavjud?	Kognitiv testlarda turli baholash uslublarining ishonchliligi qanday ta'minlanadi?
20.		Javob formatlarining asosiy turlari qanday? (<i>tayanch ibora: yopiq, ochiq va muhokamali javob formatlari</i>)	Baholash mezonlari qanday aniqlanadi? (<i>tayanch ibora: baholash mezonlari va baholash uslublari</i>)	Turli javob formatlari o'quvchilarning natijalariga qanday ta'sir ko'rsatadi?	Kelajakda kognitiv test baholash tizimini takomillashtirish uchun qanday innovatsion yondashuvlar qo'llanilishi mumkin?	PISA tadqiqotida qo'llanilayotgan kognitiv testlarning baholash tizimidan O'zbekiston ta'lim tizimi qanday foydalanishi mumkin?
21.	Namunalar bo'limi va kognitiv testni baholash uslublari	Kognitiv test uchun namunalar nima va ular qanday maqsadda ishlatiladi? (<i>tayanch ibora: kognitiv test namunalarining vazifasi</i>)	Kognitiv test namunalarini ishlab chiqishda qanday mezonlar hisobga olinadi? (<i>tayanch ibora: namunalarni ishlab chiqish mezonlari</i>)	Turli kognitiv test namunalarining ta'lim samaradorligiga ta'siri qanday bo'ladi?	PISA tadqiqotining kognitiv test namunalarini ishlab chiqish uslublari O'zbekiston ta'lim tizimida qanday tatbiq etilishi mumkin?	O'zbekiston ta'lim tizimida kognitiv testlarni baholashda qanday dolzarb muammolar mavjud va ularni hal qilish yo'llari qanday?
22.		Kognitiv test	Ochiq va yopiq javob	Baholashning	Kognitiv test	Kognitiv test baholash

		namunalarining asosiy turlari qanday? <i>(tayanch ibora: yopiq, ochiq va kombinatsiyalangan namunalar)</i>	formatlarining baholash uslublari qanday farqlanadi? <i>(tayanch ibora: ochiq va yopiq javob formatlarini baholash)</i>	avtomatlashtirilgan tizimlari kognitiv test natijalarini yaxshilashga qanday yordam beradi?	natijalaridan foydalangan holda ta'lim dasturlarini takomillashtirish mumkinmi? Qanday?	natijalarining ishonchliligini ta'minlash uchun qanday xalqaro standartlar mavjud?
23.	Namunalar bo'limi va kognitiv testni baholash uslublari	Baholash uslubi nima va u qanday turlarga bo'linadi? <i>(tayanch ibora: baholash uslubining ta'rifi va tasnifi)</i>	Kognitiv test namunalarining ishonchliligini ta'minlash uchun qanday yondashuvlar qo'llaniladi? <i>(tayanch ibora: test ishonchliligini ta'minlash usullari)</i>	Test baholash uslublari o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini to'g'ri baholashga qanday ta'sir qiladi?	Sun'iy intellekt yordamida baholash tizimini takomillashtirish qanday imkoniyatlar yaratadi?	Kognitiv testlarni baholashda subyektivlikni kamaytirish uchun qanday innovatsion usullar joriy etilishi mumkin?
24.		PISA tadqiqotida kognitiv testlarni baholash qanday amalga oshiriladi? <i>(tayanch ibora: PISA baholash tizimi)</i>	Baholash uslubining obyektivligini ta'minlash uchun qanday choralar ko'riladi? <i>(tayanch ibora: obyektiv baholash tamoyillari)</i>	Turli baholash yondashuvlarining afzalliklari va kamchiliklari qanday?	Kognitiv testlarni baholashning kelajakdagi rivojlanish tendensiyalari qanday bo'lishi mumkin?	PISA tadqiqotining baholash uslublarini mamlakatimiz ta'lim tizimiga moslashtirish uchun qanday strategiyalar ishlab chiqilishi lozim?
25.	Testni shakllantirish va kognitiv testni validlash	Testni shakllantirish qanday asosiy bosqichlardan iborat? <i>(tayanch ibora: testni shakllantirish bosqichlari)</i>	Kognitiv testlarning muhim xususiyatlari nimalardan iborat? <i>(tayanch ibora: kognitiv test xususiyatlari)</i>	Test shakllantirishda qaysi omillar test natijalarining ishonchliligiga ta'sir qiladi?	Turli ta'lim tizimlarida test validligini ta'minlash bo'yicha qanday metodologiyalar qo'llaniladi?	O'zbekiston ta'lim tizimida kognitiv testlarning validligini oshirish uchun qanday yondashuvlar ishlab chiqilishi mumkin?
26.		Validlik nima va testlarning validligi qanday ta'minlanadi? <i>(tayanch ibora: validlik tushunchasi va ta'minlash usullari)</i>	Kognitiv testlarni validlash jarayonida qanday baholash usullari qo'llaniladi? <i>(tayanch ibora: validlash baholash usullari)</i>	Validlik va ishonchlilik tushunchalarining farqi va o'zaro bog'liqligi nimada?	Testlarni validlash jarayonida xatoliklarni kamaytirish uchun qanday strategiyalar samarali bo'lishi mumkin?	Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalangan holda testlarni validlash tizimini takomillashtirish qanday afzalliklarni beradi?
27.	PISA so'rovnomasining mazmunini belgilash	PISA so'rovnomasi qanday maqsadda tuziladi va uning asosiy tarkibiy qismlari nimalardan iborat? <i>(tayanch ibora: PISA so'rovnomasi maqsadi va tarkibi)</i>	PISA so'rovnomasida o'quvchilarning ta'limga bo'lgan munosabati qanday baholanadi? <i>(tayanch ibora: o'quvchilarning ta'limga munosabati)</i>	PISA so'rovnomasi natijalaridan foydalangan holda ta'lim tizimini takomillashtirish mumkinmi? Agar mumkin bo'lsa, qanday yo'llar bilan?	PISA so'rovnomasi natijalari ta'lim siyosatini shakllantirishga qanday ta'sir ko'rsatadi?	PISA so'rovnomasi natijalaridan foydalanib, mamlakatlar o'rtasidagi ta'lim tengsizligini qanday baholash mumkin?

28.		PISA so'rovnomasi orqali qanday ma'lumotlar to'planadi? <i>(tayanch ibora: PISA so'rovnomasi to'plovchi ma'lumotlar turlari)</i>	PISA so'rovnomasi ta'lim muhitining sifati va samaradorligini qanday aniqlaydi? <i>(tayanch ibora: ta'lim muhiti sifati va samaradorligi)</i>	PISA so'rovnomasi orqali mamlakatlarning ta'lim natijalaridagi farqlari qanday tahlil qilinadi?	PISA so'rovnomasining ishonchliligini ta'minlash uchun qanday metodologiyalar qo'llaniladi?	Sun'iy intellekt va data-tahlil texnologiyalaridan foydalangan holda PISA so'rovnomasi natijalarini chuqurroq tahlil qilish qanday yangi imkoniyatlar yaratadi?
29.	PISA xalqaro baholash dasturini milliy ta'lim tizimiga tatbiq etishning nazariy jihatlar	PISA xalqaro baholash dasturining asosiy maqsadi nima? <i>(tayanch ibora: PISA baholash dasturi maqsadi)</i>	PISA baholash dasturini milliy ta'lim dasturlari bilan muvofiqlashtirishda qanday qiyinchiliklar yuzaga kelishi mumkin? <i>(tayanch ibora: PISA va milliy ta'lim muvofiqlashtirish muammolari)</i>	Milliy ta'lim tizimini PISA talablariga moslashtirish uchun qanday metodologik yondashuvlar qo'llanilishi kerak?	PISA dasturining milliy ta'lim tizimiga moslashtirish jarayonida pedagogik innovatsiyalar qanday qo'llanilishi mumkin?	Milliy ta'lim tizimiga PISA baholash dasturini tatbiq qilishning uzoq muddatli ijtimoiy va iqtisodiy ta'siri qanday bo'lishi mumkin?
30.		Milliy ta'lim tizimiga PISA tadqiqotlarini joriy etish qanday ahamiyatga ega? <i>(tayanch ibora: PISA va milliy ta'lim tizimi integratsiyasi)</i>	PISA baholash dasturi orqali milliy ta'lim tizimidagi kuchli va zaif tomonlarni aniqlash mumkinmi? <i>(tayanch ibora: PISA natijalari va milliy ta'lim tahlili)</i>	PISA baholash dasturining natijalari milliy o'quv dasturini takomillashtirishda qanday rol o'ynaydi?	PISA baholash dasturini tatbiq etish orqali ta'lim samaradorligini oshirish qanday usullar bilan amalga oshiriladi?	Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt vositalari PISA baholash tizimini milliy ta'limga tatbiq etishda qanday imkoniyatlar yaratadi?